

กรณีโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าห้วยเสก กับ กลุ่มอนุรักษ์ห้วยเสก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การรวมตัว	เป็นการรวมกลุ่มชาวบ้านโดยรอบโครงการซึ่งนำโดย สุรียรัตน์ แต่ชูตระกูล (กลุ่มอนุรักษ์ห้วยเสก)
คู่กรณี	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)
ปีที่เกิดเหตุการณ์	พ.ศ. 2549
ประเด็นเคลื่อนไหว	<ol style="list-style-type: none">1. ต้องการมีสิทธิ มีส่วนร่วมในการรักษา กำหนดแนวทางการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่น มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน2. ไม่มีถ่านหินสะอาด ต้นทุนการผลิตไฟฟ้าโดยถ่านหิน มีราคาสูงสุด3. ความเสียหายจากมลพิษที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนรอบโรงไฟฟ้าถ่านหิน4. ประชาชนรอบโรงไฟฟ้าถ่านหินต้องเสี่ยงต่อโรคเรื้อรัง5. ผลกระทบที่มีต่ออาชีพประมง ชาวสวนมะพร้าว การท่องเที่ยว กระทบต่อคนที่มีวิถีชีวิตพอเพียง6. เขตอนุรักษ์เต่าทะเล
ปฏิบัติการ	<ol style="list-style-type: none">1. ที่บริเวณชายหาดหน้าวัดแหลมกุ่ม ตำบลนาหูกวาง อำเภอห้วยเสก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชาวบ้านกลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบ้านกรูดและห้วยเสก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประมาณ 200 คน นำโดยนางจินตนา แก้วขาว และ น.ส.สุรียรัตน์ แต่ชูตระกูล รวมตัวชุมนุมคัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนห้วยเสก ขนาดกำลังการผลิต 4,000 เมกะวัตต์ โดยใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิง ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) โดยมีตำรวจและทหารทั้งในและนอกเครื่องแบบเข้ามารักษาความสงบเรียบร้อยจำนวนมาก เนื่องจากเป็นการชุมนุมขณะประกาศกฎอัยการศึก และได้ส่งจดหมายเปิดผนึกถึง พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี และ พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) เพื่อคัดค้านนโยบายการผลิตไฟฟ้าด้วยถ่านหิน และคัดค้านการสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินห้วยเสก เพราะหากอนุมัติให้กระทรวงพลังงานสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย จะสร้างปัญหาให้ประชาชนกว่า 60,000 คน ชาวประมงชายฝั่งหมดอาชีพกว่า 2,000 คน มีผลกระทบกับสภาวะแวดล้อมทางอากาศและทางทะเล (25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549)2. ชาวบ้านจากอำเภอห้วยเสกที่คัดค้านโรงไฟฟ้าถ่านหินห้วยเสกของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) จำนวนประมาณ 300 คน ได้เดินทางไปยังที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเสก เพื่อขอพบนายโชติ เงินแท่ง นายก อบต. ห้วยเสก ที่ก่อนหน้านี้ได้ส่งหนังสือขอให้ น.ส.สุรียรัตน์ แต่ชูตระกูลตัวแทนกลุ่มมรรคคัดค้านโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินห้วยเสก รื้อป้ายคัดค้านโรงไฟฟ้าถ่านหินที่มีข้อความว่า “ชาวห้วยเสกไม่เอาโรงไฟฟ้าถ่านหินนรก ถ้ามีสร้างกูเผา” โดยอ้างอำนาจ อบต. ในการดูแลความสะอาด (8 มกราคม พ.ศ. 2550)3. กลุ่มคัดค้านโรงไฟฟ้าถ่านหิน นิวเคลียร์ ก๊าซ และนิคมอุตสาหกรรมอำเภอห้วยเสก/กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบ้านกรูด และกลุ่มรักษ์ท้องถิ่นบ่อนอก - กุญบุรี ได้ร่วมกันเคลื่อนไหวและยื่นหนังสือ ต่อพล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ ผ่าน นายปิยะสวัสดิ์ อัมระนันทน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

ประธานบอร์ด กฟผ. และผู้ว่า กฟผ. เพื่อคัดค้านโครงการดังกล่าวและกระทรวงพลังงานได้มีหนังสือแจ้งต่อกลุ่มเคลื่อนไหวว่าไม่มีนโยบายจะก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินทับสะแก และจะรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและนักวิชาการในการจัดทำแผนพัฒนาพลังงาน (7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550)

4. กลุ่มชาวบ้านเสื้อเขียวประมาณ 1,000 คน รวมตัวกันคัดค้านการก่อสร้างโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (9 กรกฎาคม พ.ศ. 2551)

5. ชาวบ้านกลุ่มอนุรักษ์ทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้รวมตัวกันคัดค้านโรงไฟฟ้าถ่านหินทับสะแกของ กฟผ. ด้วยการรวมตัวกันที่สะพานท่าเทียบเรือบริเวณชายทะเลทับสะแกหมู่ที่ 3 ตำบลทับสะแก แล้วเผาปฏิทิน สมุด กลองดินสอ และหมวกที่ได้รับแจกจาก กฟผ. (2 มกราคม พ.ศ. 2553)

6. กฟผ. ส่งหนังสือถึง น.ส.สุรรัตน์ แต่ชุตระกุล แกนนำกลุ่มอนุรักษ์ทับสะแกว่าปัจจุบัน กฟผ. รับทราบความต้องการของชุมชนมาโดยตลอด จึงได้เลื่อนการพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ในพื้นที่ทับสะแกออกไปโดยไม่มีกำหนด แต่เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าว กฟผ. จึงมีแผนพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าบนพื้นที่ทับสะแก โดยกำหนดจะก่อสร้างโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด 5 เมกะวัตต์ ซึ่งเป็นโครงการนำร่องเพื่อสนองนโยบายภาครัฐ ในการนำพลังงานหมุนเวียนมาผลิตไฟฟ้า (13 กันยายน พ.ศ. 2553)

7. กลุ่มชาวบ้านในพื้นที่ได้จัดเวทีรับฟังความคิดเห็น “ทางเลือกการจัดการพลังงาน : กรณีอำเภอทับสะแก ประจวบคีรีขันธ์” โดย สถาบันการศึกษาทางเลือก ร่วมกับมูลนิธิไฮริคเบิล ที่ศาลาประชาคม อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อเปิดรับฟังข้อมูลและข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนในเรื่องการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน โดยเตรียมนำร่องก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ 5 เมกะวัตต์ ในพื้นที่ 250 ไร่ ของ กฟผ. ก่อนที่กลุ่มอนุรักษ์จะยื่นหนังสือเสนอไปถึง น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ประธานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ และผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมถึงพลังงานจังหวัด ให้พิจารณาความคิดเห็นของชาวบ้านก่อนที่จะตัดสินใจสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน โดยเสนอว่า กฟผ. ควรกำหนดทิศทางการพลังงานที่สร้างสรรค์และให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน จึงเสนอว่าไม่เห็นด้วยที่ กฟผ. จะสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน นิวเคลียร์ หรือก๊าซธรรมชาติในพื้นที่ และให้ชะลอโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าแสงอาทิตย์ 5 เมกะวัตต์ จนกว่าจะเปิดเผยข้อเท็จจริง อย่างโปร่งใสและตรงไปตรงมาว่าแผนการใช้พื้นที่ครอบคลุมทั้ง 4,142 ไร่ จะดำเนินการอย่างไร (11 กันยายน พ.ศ. 2554)

ผลลัพธ์/สถานการณ์ปัจจุบัน

กลุ่มอนุรักษ์ทับสะแกยังมีการคัดค้านในพื้นที่อย่างต่อเนื่องและห้าม กฟผ. สร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน นิวเคลียร์ หรือก๊าซธรรมชาติ และให้ชะลอโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าแสงอาทิตย์ 5 เมกะวัตต์

แหล่งอ้างอิง

oknation.net / tnews.co.th/ prachatai.com / thaingo.org/ tcijthai.com / bangkokbiznews.com/ prachatai.com/ (ข้อมูล ณ วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2554)

การจัดตั้งลำดับขั้นตอนของ four stage of social movements

การก่อตัวขึ้นประเด็น

กลัวผลกระทบจากการใช้ถ่านหิน - ลิกไนต์เป็นเชื้อเพลิงการผลิตไฟฟ้า + ผลจากการเคลื่อนไหวในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์ + ความเชื่อถือต่อ กฟผ.

ประเด็นการเคลื่อนไหว + การปฏิบัติการ

การปฏิบัติการ

- การชุมนุมแสดงพลัง
- ขัดขวางเจ้าหน้าที่
- ป้ายคัดค้าน
- ยื่นหนังสือต่อผู้ว่าฯ
- ยื่นหนังสือต่อนายกฯ
- ประสานแนวร่วม

ความก้าวหน้า / ผลลัพธ์

ถือว่า การเคลื่อนไหวต่อต้านถ่านหินในกรณีนี้ เป็น Success Case

ประเด็นที่ว่า หลังจากการสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์แล้ว กฟผ. จะสร้างโรงไฟฟ้าอื่น ถือว่า เป็นปัญหาความเชื่อมั่น - เป็น Re - issue

การบริหารจัดการ - Bureaucratization
กระทรวงพลังงานแจ้งนโยบายเป็นหนังสือต่อจังหวัดและกลุ่มต่อต้าน / กฟผ. เปลี่ยนการใช้ประโยชน์เป็นโครงการพลังงานนิวเคลียร์